

๕๗

โพชฌงค์ ๗

สติสัมโพชฌงค์ เราต้องเป็นคนไม่เปลอสติเลย เอาสตินิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้น ตั้งสติตรงนั้นทำให้หยุด ไม่หยุดก็ไม่ยอมทำให้หยุดไม่เปลอสติเดียว ทำจนกระทั่งใจหยุดได้ นี่เป็นตัวสติสัมโพชฌงค์แท้ๆ ไม่เปลอสติเดียว

ที่ตั้ง ที่หมาย หรือกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ สะดือทะเลหลังขวาทะลุซ้าย กลางก็กั้นใจหยุดตรงนั้น เมื่อทำใจหยุดตรงนั้น ไม่เปลอสติทีเดียว ระวังใจหยุดนั้นไว้ นั่งก็ระวังใจหยุด นอนก็ระวังใจหยุด เดินก็ระวังใจหยุด ไม่เปลอสติเลย **นี่แหละตัวสติสัมโพชฌงค์แท้ๆ จะตรัสรู้ต่างๆ ได้เพราะมีสติสัมโพชฌงค์อยู่แล้ว**

ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ เมื่อสติใจหยุดนิ่งอยู่ก็สอดส่องอยู่ ความดีความชั่วจะเล็ดลอดเข้ามาทำไหนด ความดีจะเล็ดลอดเข้ามา หรือความชั่วจะเล็ดลอดเข้ามา ความดีเล็ดลอดเข้ามาก็ทำให้หยุด ความชั่วเล็ดลอดเข้ามาก็ทำให้หยุด ดี-ชั่วไม่ปล่อยผ่านไปเอาใจใส่ ไม่กังวล ไม่ห่วงใย ใจหยุดระวังไว้ ไม่ให้ปล่อยก็แล้วกัน นั่นเป็นตัวสติวินัย ที่สอดส่องอยู่นั่นเป็นธัมมวิจยสัมโพชฌงค์

วิริยสัมโพชฌงค์ เพียรรักษาใจหยุดนั้นไว้ไม่ให้หาย ไม่ให้เคลื่อนทีเดียว ไม่เป็นไปกับความยินดี-ยินร้ายทีเดียว ความยินดี-ยินร้ายเป็น อภิชฌา โทมนัส เล็ดลอดเข้าไปก็ทำให้หยุดนั้น ให้เสียพรหมไปให้เสียผิวไป ไม่ให้หยุดเสียให้เขยื้อนไปเสีย ให้ลอกแลกไปเสีย มัวไปดีๆ ชั่วๆ อยู่เสียท่าเสียทาง เพราะฉะนั้นต้องมีความเพียรกลั่นกล้ำรักษาไว้ให้หยุดท่าเดียว นี่ได้ชื่อว่าวิริยสัมโพชฌงค์ เป็นองค์ที่ ๓

ปีติสัมโพชฌงค์ เมื่อใจหยุดละก็ชอบอกชอบใจ ดื่อกดีใจ ร่าเริงบันเทิงใจ อ้ายนั่นปีติ ปีติที่ใจหยุดนั้น ปีติไม่เคลื่อนจากหยุดเลย หยุดนิ่งอยู่นั่น นั่นปีติสัมโพชฌงค์ นี่เป็นองค์ที่ ๔

ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิ แปลว่า ระวัง ช้า หยุดในหยุดๆ ไม่มี
ถอยกัน พอหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดนั้น หยุดในหยุด หยุดในหยุด นั้น
ทีเดียว นั้นปัสสัทธิระวังช้าเรื่อยลงไป ให้แน่นหนาลงไว้ไม่คลาดเคลื่อน ปัสสัทธิ
มันคงอยู่ที่ใจหยุดนั้นไม่ได้เป็นสอง ไปเป็นหนึ่งทีเดียว นั้นเรียกว่า สมานิติเดียว
นั่นแหละ

พอสมานินักเข้าๆ นิ่งเฉยไม่มีสองต่อไป นี้เรียกว่า **อุเบกขา** เข้าถึง
นิ่ง เฉยแล้ว อุเบกขาแล้ว

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “โพชฌงค์ ๗”

๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗